

інтересів законодавця) над власними інтересами, цілями та прагненнями.

### *Література*

1. Легка О. В. Реалізація норм права: теоретико-правові аспекти / О. В. Легка // Право і суспільство. - 2012. - № 1. - С. 30-33.

2. Подпіснєв Д. С. Ознаки реалізації норм права / Д. С. Подпіснєв // Вісник Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут". Політологія. Соціологія. Право. - 2013. - № 3. - С. 107-111.

3. Реалізація норм права, її поняття та основні ознаки. Форми і способи безпосередньої реалізації норм права//[Електронний ресурс]. – Режим доступу:[https://studopedia.com.ua/1\\_312007\\_realizatsiya-norm-prava-ii-ponyattya-ta-osnovni-oznaki-formi-i-sposobi-bezposerednoi-realizatsii-norm-prava.html](https://studopedia.com.ua/1_312007_realizatsiya-norm-prava-ii-ponyattya-ta-osnovni-oznaki-formi-i-sposobi-bezposerednoi-realizatsii-norm-prava.html)

УДК 234.84: 94 (043.2)

**Щурикова А.П., Дьякова Ю.В.,** студентки,  
Юридичний факультет,  
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна  
Науковий керівник: Головка С.Г., к.і.н., доцент

## **ПРОЦЕДУРА ВИБОРІВ ТА ГОЛОСУВАННЯ: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ**

На сучасному етапі тема виборів та сам процес голосування є дуже актуальними для нашої держави. З історії відомо, що на первісних етапах формування правового механізму реалізації колективної волі в суспільстві спостерігалися різноманітні підходи до значення виборів. Об'єднуючим елементом була обов'язкова та центральна стадія голосування.

В історії відомі різні шляхи здійснення виборчого процесу. З найдавніших згадуються Народні збори, де кожен міг висловити свою думку. У добу первіснообщинного ладу на загальних зборах роду обиралися старійшини та воєначальники.

Для прийняття рішень під час народних зборів різні народи використовували різні способи голосування. У стародавній Греції та Римі громадяни голосували піднятими руками або кидали у величезний глек чорні і білі боби. У Новгороді голосували криком, саме від цього походить саме поняття «голосувати» – подавати голос, кричати. Перемагав на виборах той кандидат, за якого голосніше кричали. На Запорозькій Січі, козаки кидали шапки на купи «за» і «проти». З часом процедура виборів ускладнювалась.

Вибори завжди відігравали важливу роль у розвитку держави. До прикладу, у Великій Британії 1645 року перевага в один голос дала можливість Оліверу Кромвелю здійснювати контроль над державою. Подібна ситуація склалася в Німеччині 1923 року, коли лише один голос

дав можливість Гітлеру очолити нацистську партію.

Також варто зазначити, що існують виборчі права громадян, які повинен знати кожен. А саме: активне виборче право; пасивне виборче право; право не голосувати; таємність голосування [1].

Віддаючи свій голос за певного кандидата, ми вирішуємо долю країни, адже саме голос виборця може бути вирішальним. Саме так у 1868 році один голос урятував президента США Ендрю Джексона від судового звинувачення (імпічменту).

Основним у голосуванні як у стадії виборчого процесу є те, що воно безпосередньо закріплюється нормами Конституції або конституційного законодавства як єдино можлива процедура формування вищого конституційного органу, іншого представницького колегіального органу публічної влади. Голосування в західних країнах є елітарним способом формування органів публічної влади, оскільки застосовуються до всіх парламентів світу, більшості посад голови держави за республіканської форми правління, суддів та деяких інших ключових посад у конституційному механізмі держави.

В Україні розрізняють кілька видів президентських виборів, а саме, відповідно до Закону України «Про вибори Президента України» вибори Президента України можуть бути черговими, позачерговими та повторними [2].

Вибори в Україні є способом формування вищих органів влади України шляхом голосування громадян. Голосування має юридичний, політологічний та соціологічний аспект і є складним суспільним явищем, зміст якого можуть використовуватися як прямий шлях формування громадянського суспільства. Для цього стадія голосування повинна витримувати не лише зовнішні форми, але й внутрішні змістові стандарти, які забезпечують збереження його цінності і не допущать його перетворення у формальний юридичний процес.

Наразі Україна перебуває на стадії виборів і саме в цей період наша країна в очікуванні нового Президента. Усі вибори в нашій державі відбуваються на підставі Єдиного державного реєстру виборців, розпорядником якого чинним законодавством визначена Центральна виборча комісія. Існує недосконалість чинного законодавства та в деяких випадках й численні порушення основних принципів виборчого права. Але ігнорувати голосуваннями не можемо.

Отже, можна зробити висновок, що процедура виборів та голосування є одними з найважливіших етапів розвитку країни та взагалі державотворення. На прикладі різних держав ми бачимо, що наш голос є нашою зброєю, адже саме наш вибір може стати доленосним.

#### *Література*

1. Шаповал В. Вибори // Політична енциклопедія / редкол.: Ю. Левенець,

В. Шаповал та ін. – К.: Парламентське видавництво, 2011. – С. 96.

2. Закон України «Про вибори Президента України» від 5 березня 1999 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon2.rada.gov.ua>.

3. Фоміна С.В. Поняття та ознаки голосування як стадії виборчого процесу в зарубіжних країнах //С.В. Фоміна. – Х.: Харківський національний педагогічний університет, 2012. – С.191.

4. Нестерович В.Ф.Виборче право України: підручник / В.Ф. Нестерович. – К.: Видавництво Ліра-К, 2017. – 504 с.